

Lucian Blaga

Lucian Blaga

1895-1861

Lucian Blaga, poet, dramaturg și filozof, s-a născut la 9 mai 1895, în satul Lăn-crăm din județul Alba, sat ce poartă-n nume „sunetele lacrimii”. Copilăria sa a stat, după cum el însuși mărturisește, „sub semnul unei fabuloase absențe a cuvântului”, autodefinindu-se „mut ca o lebădă”, deoarece viitorul poet nu a vorbit până la vârsta de patru ani. Fiu de preot, Isidor Blaga despre care află de la frații lui că „era de o exuberanță și de o volubilitate deosebit de simpatică”, este al nouălea copil al familiei, iar mama lui este Ana Blaga, născută Moșă, pe care autorul o va pomeni în scrierile sale ca pe „o ființă primară” („eine Urmutter”).

Își face studiile primare la școala germană din Sebeș-Alba, urmate de liceul „Andrei Șașuna”, din Brașov și de Facultatea de Teologie din Sibiu (1914-1917), unde se înscrie pentru a evita înrolarea în armata austro-ungară. Absolvent (în 1920) a Universității din Viena. În 1919 Sextil Pușcariu îi publică Poemele luminii, mai întâi Glasul Bucovinei și Lăcomă, apoi în volum. După terminarea studiilor, se stabilește la Cluj. Este membru fondator al revistei Gândirea (apărută în 1921), de care se desparte în 1942, și înființează la Sibiu, revista Saeculum (1942-1943). Încă din primii ani ai liceului, Blaga se impune atenției colegilor. „La cursuri, îmi aduc aminte că uimea pe profesori cu originalitatea răspunsurilor pe care le va da. Și în vreme ce dăra-și îndrepta admirația spre mușchii atletici ai unor colegi, bănuiam în sclipirea ochilor un joc de flăcări deasupra unei comori” – își va aminti mai târziu un fost coleg de liceu al poetului, Horia Teculescu. Amintiri despre Lucian Blaga, în Tara noastră, 1935. În 1910 debutează în Tribuna din Brașov cu poezia Pe țărâm, urmată de cea intitulată Noapte și este ales președinte al societății literare din școală. „Începuse să-l fascineze problemele de știință și filozofie – atestă aceleași Amintiri. Ne vorbea despre planeta Marte, încerca să ne dovedească existența vieții acolo. Cu timpul era

pasionat mai mult de problemele filozofice (Comte, Schopenhauer, Höffding, Bergson). O lungă perioadă (1926-1939), va lucra în diplomatie, fiind, succesiv, atașat de presă și consilier la legațiile României din Varșovia, Praga, Berna și Viena, ministru plenipotențiar la Lisabona. Își continuă activitatea literară și științifică, publicând în tot acest timp volume de versuri, eseuri filozofice și piese de teatru. În 1936 este ales membru al Academiei Române. Între 1939 și 1948 este profesor la Catedra de filozofia culturii a Universității din Cluj, apoi cercetător la Institutul de Istorie și Filozofie din Cluj (1949-1953) și la Secția de istorie literară și folclor a Academiei, filiala Cluj (1953-1959). După 1943, nu mai publică nici un volum de versuri originale, deși continuă să lucreze (opera sa postumă echivalând-o cantitativ pe cea antumă). Abia în 1962, opera sa reîntră în circuitul public. Inaugurată cu *Poemele luminii* (1919), opera poetică antumă a lui Blaga cuprinde, până în 1943, încă șase volume: *Păzii profetului* (1921), *În marea trecere* (1924), *Lauda somnului* (1929), *La cumpăna apelor* (1933), *La curțile dorului* (1938), *Nebănuitele trepte* (1943). Poeziile nepublicate în timpul vieții au fost grupate de autor în patru cicluri: *Vârsta de fier* 1940-1944, *Corăbii de cenușă*, *Cântecul focului*, *Ce aude unicornul* (volumul *Poezii* 1962). Poezie de cunoaștere, construită pe marile antinomii universale (lumină/întuneric, iubire/moarte, individ/cosmos) și având ca temă centrală misterul existenței, creația sa lirică evoluează dinspre elanurile vitaliste spre „tristetea metafizică” și dinspre imagismul pregnant metaforic spre o simplitate clasică a expresiei. Dramaturgia, alcătuită din poeme dramatice, pornește de la miturile și legendele autohtone sau de la evenimente ale istoriei și culturii naționale (*Zamolxe* (1921), *Tulburarea apelor* (1923), *Meșterul Mandole* (1927), *Cruciada copiilor* (1930), *Avram Iancu* (1934), *Daria, Fapta și Învierea* (1925), *Arca lui Noe* (1944), *Anton Pann* (1965)). Opera filozofică este organizată în patru trilogii (a cunoașterii, a culturii, a valorilor și trilogia cosmologică (*Filozofia stilului* (1924), *Cunoașterea luciferică* (1933), *Spațiul mioritic* (1936), *Geneza și sensul culturii* (1937))). Câteva culegeri de aforisme (*Discobolul* (1945)) și eseuri, alături de memorialistica din *Hronicul* și *cântecul vârstelor* și de romanul autobiografic *Luntrea lui Caron*, ambele publicate postum, și lucrarea

Pietre pentru templul meu (1919), întregesc imaginea unuia dintre cele mai complexe personalități ale culturii române moderne.

Crezul artistic al lui Blaga este motoul:

„Câteodată, datoria noastră în fața unui adevărat mister nu e să-l lămurim, ci să-l adâncim așa de mult, încât să-l prefacem într-un mister și mai mare.” (Pietre pentru templul meu)

Se stinge din viață la 6 mai 1961 și este înmormântat în satul natal, Lanerăm, unul dintre cei mai mari poeți pe care i-a avut poporul român și care vă dăinuie veșnic prin operele sale, care dovedesc puterea geniului românesc.

„Avea în el un farmec ciudat. Întâi tăcerile lui care erau foarte expresive. Avea, pe urmă, niște ochi demonici ... [...] Își concentra toată ființa în privire. S-a scris despre el că se iubea foarte mult poate și pentru că era, în fond, un timid, un delicat, un introvertit; un introvertit, totuși, care era foarte iubit, foarte simpatizat...”

(Șerban Cioculescu, Un poet de talia lui Blaga n-o să mai fie în România până ce vei închide dumneata ochii, Ioan Oprizan, Lucian Blaga printre contemporani, Dialoguri adnotate, București, Editurile Saeculum și Vestala, 1995)

„Sete de lumină - fușă de lumină, sete de tăcere - aspirație la cuvânt, tendințe ambivalente constituie mareele, fluxul și refluxul acestui univers poetic ... [...] Acest tărâm este un continent al sensibilității, al sufletescului, al spațiului psihic. Blaga e poetul animei în veșnică prământare, într-un continuu efort de autorevelare și de autodepășire. Desigur, nu înțelegem prin anima doar domeniul trăirilor subiective ale poetului, ci acela al unor experiențe depășind această subiectivitate. Lucian Blaga nu este poetul unor aventuri existențiale, ci ale unor experiențe esențiale.”

(Nicolae Balotă, Lucian Blaga, poet orfic, în vol. Eufhorion, București, Editura pentru Literatură, 1969)

Crosman Dragos
Crosman Dragos